

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1083/2021
07.10.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Драгомира Милојевића, председника већа, Радмиле Драгичевић Дичић, Радослава Петровића, Невенке Важић и Бате Цветковића, чланова већа, са саветником Андреом Јаковљевић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела увреда из члана 170. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Зорице Вуковић Васић, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Деспотовцу, Судска јединица у Свилајнцу К 19/21 од 08.06.2021. године и Вишег суда у Јагодини Кж1 157/21 од 10.08.2021. године, у седници већа одржаној дана 07.10.2021. године, једногласно је донео:

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Зорице Вуковић Васић, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Деспотовцу, Судска јединица у Свилајнцу К 19/21 од 08.06.2021. године и Вишег суда у Јагодини Кж1 157/21 од 10.08.2021. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Деспотовцу, Судска јединица у Свилајнцу К 19/21 од 08.06.2021. године окривљени АА оглашен је кривим због кривичног дела увреда из члана 170. став 1. Кривичног законика, па је осуђен на новчану казну у износу од 30.000,00 динара, коју је дужан да плати у року од 2 месеца по правноснажности пресуде и одређено је да ће суд, уколико окривљени наведену казну не плати у остављеном року, исту заменити казном затвора тако што ће за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора.

Истом пресудом, окривљени је обавезан да суду на име паушала плати износ од 5.000,00 динара, а приватној тужиљи ББ на име трошкова кривичног поступка износ од 72.460,00 динара, све у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења, док је приватна тужиља ББ обавезана да на име такси за приватну кривичну тужбу и пресуду плати износ од 1.960,00 динара, у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

Пресудом Вишег суда у Јагодини Кж1 157/21 од 10.08.2021. године, одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног и првостепена пресуда, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено је поднела бранилац окривљеног АА, адвокат Зорица Вуковић Васић због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) и став 2. тачка 2) ЗКП и због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев, преиначи побијане пресуде и окривљеног ослободи од оптужбе за предметно кривично дело, као и да преиначи одлуку о трошковима кривичног поступка тако што ће обавезати приватну тужиљу да надокнади трошкове првостепеног и другостепеног поступка, увећане за трошкове на име састава захтева за заштиту законитости или да побијане пресуде укине и предмет врати првостепеном суду на поновни поступак.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, је неоснован.

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости истиче да је правноснажном пресудом оптужба прекорачена у погледу објективног обележја кривичног дела, тиме што је првостепени суд у чињенични опис радње извршења кривичног дела увреда из члана 170. став 1. Кривичног законика, унео законско обележје - радњу кривичног дела, а другостепени суд је такву одлуку потврдио. Дакле, према наводима браниоца, суд је у чињенични опис изреке пресуде унео речи „увредио приватну тужиљу ББ из ...“, које нису биле наведене у диспозитиву приватне кривичне тужбе.

Према садржини приватне кривичне тужбе, окривљени АА је „...приватној тужиљи ББ из ..., упутио увредљиве речи: „Ј... ти мајку у ...“, поновивши то више пута...наставио са увредама и изговорио претњу: „Хоћеш и тебе да ударим“, што вређа част и достојанство приватне тужиље...“, док је према чињеничном опису радње извршења датом у изреци првостепене пресуде окривљени „...увредио приватну тужиљу ББ из ..., тако што јој је упутио увредљиве речи: „Ј... ти мајку у ...“, поновивши то више пута...наставио са увредама и изговорио и претњу: „Хоћеш и тебе да ударим“, што све вређа част и достојанство приватне тужиље...“

Кривично дело увреда из члана 170. став 1. Кривичног законика чини онај ко увреди другог што значи да се радња извршења овог кривичног дела састоји у увредљивом понашању и омаловажавању неког лица.

Одредбом члана 420. став 1. ЗКП прописано је да се пресуда може односити само на лице које је оптужено и само на дело које је предмет оптужбе садржане у поднесеној

или на главном претресу измењеној или проширеној оптужници. Овом законском одредбом постављен је, између осталог, захтев објективног идентитета између оптужбе и пресуде, који се заснива на оптужном начелу по коме нема поступка без овлашћеног тужиоца и по коме тужилац одређује предмет суђења, а све у циљу спречавања мешања основних процесних функција, односно преношења функције оптужбе на суд и тиме делимичног спајања двеју процесних функција које се искључују.

Следствено изнетом, објективни идентитет између оптужбе и пресуде постоји уколико пресуда има за основу не само идентичан догађај из прошлости, већ не сме изаћи из чињеничног описа тог догађаја како га је дала оптужба и то посебно у погледу радње извршења, а у супротном, суд нарушава законом постављени захтев објективног идентитета између оптужбе и пресуде.

По оцени Врховног касационог суда у приватној тужби приватне тужиле јасно је опредељено да се радња извршења кривичног дела увреда из члана 170. став 1. Кривичног законика, састоји у вређању приватне тужиле на описани начин, те по налажењу овога суда, наведеном формулацијом радње извршења односно уношењем речи „увредио“ у изреци правноснажне пресуде, суд није прекорачио оптужбу, односно није повредио објективни идентитет између оптужбе и пресуде када је у питању објективно законско обележје предметног кривичног дела, јер је, на тај начин измењен чињенични опис кривичног дела из изреке пресуде остао у границама чињеничног основа приватне тужбе, тј. у границама чињеница и околности на којима се приватна тужба заснива, а из којих произилазе сва законска обележја кривичног дела увреда из члана 170. став 1. Кривичног законика.

Стога Врховни касациони суд неоснованим оцењује наводе из захтева браниоца окривљеног АА - да су побијане правноснажне пресуде донете уз битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП.

У вези са тим, бранилац окривљеног осталим наводима захтева, суштински истиче да дело за које је окривљени оглашен кривим није кривично дело и као разлог подношења захтева наводи и повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП истицањем да „диспозитив приватне кривичне тужбе“ не садржи наводе да је окривљени увредио приватну тужилу, због чега је требао бити ослобођен од оптужбе.

Изложене наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног, Врховни касациони суд, оцењује неоснованим.

По оцени овога суда, у чињеничном опису радње извршења окривљеног, датом у изреци првостепене пресуде (а и приватне кривичне тужбе приватне тужиле), наведене су све чињенице и околности које чине законска обележја кривичног дела увреда из члана 170. став 1. Кривичног законика, због којег је окривљени оглашен кривим правноснажном пресудом. Изрека правноснажне пресуде садржи како објективна обележја, у односу на радњу извршења (увредио приватну тужилу), тако и субјективна обележја предметног кривичног дела, која се односе на урачунљивост и умишљај окривљеног, усмерен на извршење кривичног дела у питању.

Самим тим, побијаним правноснажним пресудама није учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, на коју се поднетим захтевом браниоца неосновано указује.

Врховни касациони суд се није упуштао у оцену навода захтева браниоца окривљеног којима се истиче битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, јер иста не представља законом дозвољен разлог у смислу члана 485. став 4. ЗКП за подношење захтева за заштиту законитости окривљеном преко браниоца.

Бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости наводи да је разлозима другостепене одлуке, датим у погледу разлога које је бранилац изнео у жалби, повређен члан 32. став 1. Устава Републике Србије. Међутим, Врховни касациони суд се ни у оцену ове повреде, није упуштао, с обзиром на то да када се захтев за заштиту законитости подноси због повреде права и слобода зајамченог Уставом или Европском конвенцијом о заштити људских права и основних слобода, та повреда мора бити утврђена одлуком Уставног суда или Европског суда за људска права и таква одлука, сходно одредби члана 484. ЗКП и мора бити достављена уз захтев за заштиту законитости, што у конкретном случају није учињено.

Приликом доношења своје одлуке, Врховни касациони суд је имао у виду наводе захтева браниоца окривљеног, који се односе на пресуде приложене уз захтев за заштиту законитости, али их није посебно разматрао, закључивши да у овој кривично-правној ствари нису од утицаја на доношење другачије одлуке суда.

Из напред наведених разлога, Врховни касациони суд је, на основу члана 491. став 1. ЗКП, донео одлуку као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник,
Андреа Јаковљевић, с.р.**

**Председник већа-судија,
Драгомир Милојевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић